



"אלן רצון לספר ליילדו אלה סוהד"

## טיפול דיקטי לילדים שוהים עם אימותיהם במקלטים לנשים מוכות בחיפה

הילדים השוהים במקלט יחד עם אימותיהם, אינם תושבי העיר חיפה (כדי להסתתר שוהות הנשים במקלטים הרחוקים ממקום מגוריהם הקבוע וכמובן אינן מחליפות כתובת). האם וילדיה מגיעים לעיר לתקופה קצובה של חצי שנה לערך. הילדים נשלחים לבתי-ספר בחיפה, אך ההשקעה בהם מינימלית, כיוון שכולם יודעים שהם בקרוב יעזבו. בנוסף, קשה להם מבחינה לימודית, חברתית ורגשית להשתלב בביה"ס החדש, שאליו הם "נזרקו" באמצע השנה.

גם האימהות אינן פנויות רגשית לסייע לילדיהם בנושאים לימודיים שלכאורה נחשבים "לפחות" דחופים.

הצוותים משני המקלטים בעיר חיפה וצוות מהמכון, ערכו ביקורי גומלין. כך החל הפרוייקט לקרום עור וגידים ולשמחת כולם הוא יצא לדרך בתחילת 2011.

מטרות הפרוייקט הינן, בין השאר, לספק לילדים מהמקלט אבחונים וטיפולים דיקטיים, לבנות תוכנית ארוכת טווח עם שני המקלטים בחיפה שכוללת טיפולים נוספים, לטפל בילדים על-מנת לעצור את האלימות העשויה לעבור "בירושה" מדור לדור, לתת להם כלים שיאפשרו פתיחת דף חדש, לבנות מודל ולהעתיק אותו למקלטים נוספים בארץ.

## עלון תשע"א



### דבר היו"ר

השנה התברכנו בפתיחת פרוייקט עבור ילדים שהיו מוכרחים לברוח מביתם ביחד עם אימם ולמצוא מקלט בעיר זרה. הם הגיעו למקלטים בחיפה והתקבלו בזרועות פתוחות. ניתנה להם הזדמנות להתחלה חדשה וסיכוי לסגירת פרק כואב בחייהם. הזמן השאול שלהם במקלטים הוא ההמתנה והציפייה לקראת חג החירות האישי שלהם, וההכנות המרובות לקראתו. אנו במכון, בשיתוף עם שני המקלטים בעיר חיפה, מנסים לסייע לילדים אמיצים אלו לעבור תקופה קשה בחייהם, בכדי להמשיך לחיים מאושרים וחופשיים. לפיכך, הקדשנו את העלון הנוכחי לספר לכם יותר על הילדים הללו, אנא היו קשובים להם! **בברכה ובתקווה,**  
ד"ר ירמיה לובש, יו"ר

### התורמים והתומכים:

- ▶ **התורמים:** קרן ווינברג | קרן סובל | P.E.F | הלן בדר | קרן ימין | J.C.D | באלס | ראובן מאייר | S.O.F.T | אמונה | קרן חיפה | רוטרי | שותפות חיפה – בוסטון | תיקון עולם | הבהאי | סילבר | קרן נפש כל חי | חברה קדישא
- ▶ **התומכים:** עיריית חיפה | משרד החינוך | משרד הרווחה | משרד התמ"ת | משרד הקליטה | ביטוח לאומי | ועדת העזבנות | החינוך העצמאי | מעיין החינוך התורני

## מנהלות המקלטים מספרות על הפרוייקט

גב' רחל זיו, מנהלת מעון חירום לנשים, חיפה: "הילדים במקלטים מגיעים עם חסכים וקשיים רבים עקב האלימות ששררה בביתם. בחודשים הספורים שהם שוהים במקלט, אנחנו מנסות לסייע להם בכל תחום אפשרי, כולל בתחום הלימודי ששם החסך לעיתים מתעצם עקב המעבר.

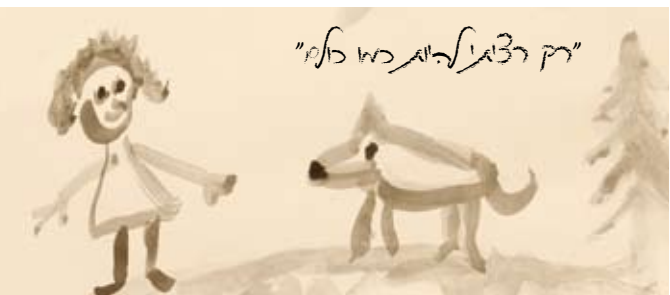
הצענו לאחת האימהות, אם לארבעה ילדים, שביתה התקשתה מאוד בלימודים, שזו תעבור אבחון ותקבל הוראה מתקנת. האם קפצה מאושר והסכימה מייד. כעבור שבוע עברה לשהות במקלט גם ביתה הגדולה, שלמדה בפנימייה עקב המתח שהיה בבית. כשהצענו לאם שגם הבת הגדולה תעבור אבחון, היא לא מצאה מילים להביע את הכרת התודה שלה. מילותיה הנרגשות היו "זה כמו קסם", והסבירה לנו שתמיד חלמה שבנותיה יוכלו לקבל סיוע שיאפשר להן ללמוד, להתפתח ולהתקדם כדי שיוכלו להגיע למשהו בחייהן. וכתה, דווקא כשהיא במקלט, רחוקה מכל המוכר לה, משאלותיה מתגשמות.

הבנות החלו לבקר במכון ה.ל.כ.ה ולהיפגש עם המורה. הן עומדות לעבור אבחונים דיקטיים ושבועות רצון מהסיוע שהחלו לקבל. אנחנו במקלט מקוות שתרומות נוספות יגיעו לפרוייקט חשוב זה, ויאפשרו לכל ילד וילדה במקלט הנזקקים לאבחונים וטיפולים, לקבל אותם במהרה, ולצאת לעתיד חדש וטוב."

גב' הדס דגן בלום, מנהלת מקלט לנשים מוכות, חיפה: "מידי שנה שוהים במקלט כ-80 ילדים שעזבו את ביתם עם האימהות שלהם ללא הכנה מוקדמת, על-מנת להתרחק ממקום פוגעני ומסוכן עבורם. בית - הספר קולט את הילדים בכל עת, אך במידה והם זקוקים לאיבחונים, הוראה מתקנת וכו', הם אינם יכולים לקבל זאת כיוון שמערכת החינוך מתוכננת וקבועה. ההתגייסות של מכון ה.ל.כ.ה, לאפשר לילדי המקלט לקבל טיפול בעת שהותם במקלט, היא עזרה חשובה וחיונית עד מאוד. המענה אותו הם מקבלים במכון ה.ל.כ.ה, מגביר את הסיכוי שלהם להצליח להתמודד עם משימות החיים, למרות היותם חשופים ועדים לאלימות שהתרחשה בביתם."



אלף אלמה  
**טיפול בנפגעי התעללות היום  
יכול למנוע את הקורבן הבא מחר**



## מבצע פורים (אדר ב' תשע"א) – מבצע פורים יוצא

לדרך. אנחנו מזמינים אתכם לתרום, גם השנה, עבור משלוחי מנות. הקמפיין השנה מוקדש ברובו לפרוייקט האחרון שלנו:

### טיפול דידיקטיבי עבור ילדים השוהים עם אימותיהם

#### במקלטים לנשים מוכות בחיפה

אתם תוכלו לקבל, עבור כל 50 ₪ שתרתם, כרטיס משלוח מנות לידיד/חבר/קרוב משפחה, שבשם שנשלחה התרומה. אנו נשלח את הכרטיסים בשמכם ולכם נשלח קבלה. מצ"ב הטופס.

50 ₪ = משלוח מנות אחד = כרטיס אחד



## פרוייקטים חדשים על הפרק

### הדרכה ביתית

לאחרונה התחלנו להפעיל תהליך טיפולי בתוך הבתים. מטפלת משפחתית או סומכת, עובדת עם המשפחות בתוך המגרש הביתי שלהם. הטיפול נוגע בכל התחומים שאין אפשרות להגיע אליהם בטיפול רגיל. המטפלת, מגיבה למצבים קונקרטיים שמתרחשים בבית בזמן אמת. הטיפול גם מסייע בחיזוק היכולת ההורית ובחיזוק הילד בתוך הקונספט המשפחתי מול האחים והאחיות. המכון מפעיל את התוכנית בשיתוף לשכת הרווחה בעיריית חיפה.

### טיפולים רגשיים ודידיקטיים לילדים מתרפאי סרטן

את מודל חדר הסנוזלן, עבור ילדים חולי סרטן ועבור ילדים עם מחלות קשות אחרות, הביאה גב' משכית שוחט, מנהלת המרכז הלימודי ואחראית על חדר הסנוזלן בכי"ח שניידר. היא דיברה על תופעות של פוסט-טראומה אצל הילדים ועל המשמעות עבורם להיות חשופים במשך חודשים לכאבים, להתמודד עם פלישה לפרטיות ע"י הצוות הרפואי (שעושה כמובן כמיטב יכולתו), לאבד שליטה על הגוף, וכמובן הפחד מהמוות שלא מדברים עליו. הועלה גם הפן הדידיקטי, שהתמקד בחזרה לביה"ס ובכלל הבעיות הכרוכות בכך.

כדי להפעיל את התוכנית הזו במכון, אנו מתכוננים לקחת את "המודל הסנוזלני" של כי"ח שניידר ואת הניסיון ארוך השנים שלנו ולבנות את הפרוייקט כך שיהיה מותאם במדויק לילדים מתרפאי סרטן.

## אירועים במכון

- פגישת עבודה בין צוות המכון לצוות החינוכי של הילד מחוץ למכון, מתקיימת מידי שנה. השנה הדגש הוא על סיעור מוחות בין צוותיים שיסייע לטיפול מוצלח בילד.
- צעדת ההתרמה השישית התקיימה השנה ברמת הנדיב. המסלול היה מרתק וכלל את האתר הארכיאולוגי בשוני בפארק ז'בוטינסקי.
- בכנס בינלאומי בירושלים של "את"ם נפש ישראל" העבירו מטפלות המכון שתי סדנאות על נושאים שונים.
- קו פתוח במכון בנושא תמרורי אזהרה בהתפתחות תקינה של ילדים – ייערך לקראת הרישום לשנת הלימודים הבאה-תשע"ב.



## תודות

- יישר כוח** להדסה וסטיארט פלמר וזהבה ליטובסקי אשר הקדישו זמן רב ומחשבה להצלחת הצעדה השנתית.
- יישר כח** לד"ר צבי שטיין וכל החברים והידידים שמתגוררים ביניה ותורמים מידי שנה למכון כבר 21 שנה.
- תודה** למתנדב גיורא יהל שסייע לאלזה מורווין, אם הבית, בשיפוץ הגן.
- תודה** לחן איפרגן מארגון רוח-טובה ששלחה את גיורא יהל אלינו.

**תנחומינו** למשפחת הסה על מותו הטראגי של בני הסה ז"ל, מנכ"ל חברה קדישא בחיפה, אשר התמסר לציבור משך שנים רבות. המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.



## הרחבת הטיפולים במרכז לגיל הרך

בשנת הלימודים הקודמת הוספנו שעות טיפול למרכז לגיל הרך, בסיועה הנדיב של קרן וינברג. השנה אנו ממשיכים באותה מתכונת והתוצאות טובות מאוד. הצוות הטיפולי במרכז וההורים שילדיהם מקבלים את השעות הנוספות, רואים שיפור מרשים ביכולות של הילדים.

## ביקורים במכון

- פרופ' צבי אייזיקוביץ**, מביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה, ראש המרכז לחקר החברה, ביקר במכון במטרה להכיר את הפרוייקטים ואף כדי לפתוח ערוץ מחקרי בין המכון לאוניברסיטה.
- מר דני פסלר**, מנהל המרכז החינוכי ליאו בק ונשיא מועדון רוטרי חיפה, הגיע לביקור במכון. מר פסלר התרשם עמוקות מהפרוייקטים החדשים והבטיח להעלות אותם בפני חברי מועדון רוטרי.
- מר ג'ים מורגן וגב' מיכל רגונברג**, מבוסטון ביקרו במכון במסגרת סיורם במספר ארגונים בחיפה, מטעם קרן חיפה-בוסטון.
- גב' משכית שוחט**, מנהלת המרכז החינוכי בכי"ח שניידר ואחראית על חדר הסנוזלן בכי"ח, העבירה הרצאה לצוות המטפלות של המכון ולצוות עו"ס של כי"ח בני-ציון ורמב"ם במסגרת פרוייקט של המכון בו יטופלו ילדים מתרפאי סרטן.
- מר אנתוני ואנס**, סגן למזכיר הכללי של ארגון הבאי העולמי, הגיע לביקור השנתי שלו במכון כדי להתרשם מהפרוייקטים החדשים.
- ד"ר קרמר**, ידיד המכון, הביא לביקור משלחת תומכי ישראל מגרמניה בראשות מר גרד רודולד. הם נרתמו לסייע למכון בנושאים שונים.
- גב' איני לדרר**, ידידת המכון, הביאה לביקור משלחת תומכי ישראל מהולנד. אנשי המשלחת התרשמו מהמקום ומהפעילות הענפה ואף תרמו צענוניים יפייפיים.
- גב' רחל זיו וגב' הדס דגן-בלום**, מנהלות מקלטי החירום לנשים בעיר חיפה, הגיעו לביקור היכרות במסגרת הפרוייקט – טיפול דידיקטי לילדים אשר אימותיהם שוהות במקלט.

לאחרונה ביקרו אצלנו תיירים מארה"ב אשר התעניינו בחדר הסנוזלן. מפעם לפעם מגיעים אלינו תיירים, המבקשים להכיר את המקום. אם אתם מכירים חברים, ידידים שמתעניינים בנושאים בהם אנו מטפלים, אתם מוזמנים לתאם איתנו ואנו נשמח לארח אותם ולהסביר על הארגון.